

ÇEKİRDEKÇİ, KESTANECİ ÇÖP İÇİN POŞET VERİYOR

■ Televizyon günümüzde en büyük iletişim aracı... Sanatçılarla gerçekleştireceğiniz çalışmalar da çok önemli. E.D. Evet, Türkiye'nin problemini çözmeye çalışıyoruz o nedenle her kesime hitap edecek sanatçılarla çalışmaya düştünüz. Biz önce çekirdek konusunda değinmiştik. Çekirdek firmalarından bir tanesi poşetin arkasına çöpi atmak için ikinci bir poşet daha koymuş. Biz kendilerine bir teşekkür mektubu yolladık. Keşke tüm markalar bir şekilde

Esnafın düşündüğünü büyük markalar da yapmalı. Çöp konusunda büyük firmalara da iş düşüyor

bunu yapsalar. Bazı kestaneçiler kabukları atmak için ikinci bir kese kağıdı veriyor. Kestane satan bir esnafın düşündüğü şeyi büyük markalar neden düşünmüyor? Burada gerçekten kurumlara da çok iş düşüyor. Her ne kadar bireyin kendisinden bir değişim bekliyorsak da, ona hayatı kolaylaştırmak bizi daha hızlı bir sonuca götürür. Bazı marketler plastik poşet verdüklerinde müşteriden ek ücret alıyor. Tekrar kullanılabilir bez poşetleri de çok düşük rakamlara satıyorlar. Ve

müşterinin her alışverişte bu poşeti geri getirmesini teşvik ediyorlar. Bu uygulama İngiltere'de çok gibi oluyor. Bizde de yiyecekler bu uygulamaları kendileri başlatabilir. Marks & Spencer süper marketleri bunu İngiltere'de başlattı. E.K. Türkiye'de küçük bir alışverişte, aldığınız bir kalem bile naylon bir poşete konuyor. Esnafın da bu konuda bir maliyet ve çevre duyarlılığı taşımadığı çok aşikâr... Orada bizim de esnafı uyarmamız gerekiyor. Ayrıca sosyal medya da bizim için önemli. "Gerçekten bu poşete ihtiyacınız var mı?" diye bir spot paylaşılmış. İnsanları, bunu düşünmeye davet etmek gerekiyor.

ÇÖPÜNÜ ÇÖPE AT

"Biz aslında çok temiz bir milletiz. Evimizi çok temiz tutarız. Evimizdeki temizliğe gösterdiğimiz özeni sokağımıza göstersek, bu problemleri konuşmuyor oluruz"

2 015 Nisan ayında MV Holding kurucusu Murat Vargı tarafından kurulan "Çöpüne Sahip Çık Vakfı"nın Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ebru Dorman ve Vakfın Genel Sekreteri Ece Kuray bu ayki Swissotel Büyük Efes Buluşmalarının konğu oldu. ÇŞÇ Vakfı'nın amacı çevreye, doğaya çöp atılmasını önlenmesi konusunda farkındalık yaratmaktır. Çevre kirliliğini azaltmak, doğaya gereken önem verilmesini sağlamak yönünde çalışmalar gerçekleştirmek. Vakıf tarafından hazırlanan ve şu an gösterimde olan kamu spotlarıyla en az 12 milyon kişiye ulaşılmış. İstanbul'da 380 noktada sergilenen görsel çalışmalar 7 milyon kişinin dikkatini çekmiş.

ECE KURAY, EBRU DORMAN, GÜLEĞÜL USLU

Kordon çöplük gibi...
Benim de çok duyarlı olduğum bir konuda konuşmak üzere buluştuğumuz Çöpüne Sahip Çık Vakfı'nın Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dorman, "Biz aslında çok temiz bir milletiz. Evimizi çok temiz tutarız. Evimizdeki temizliğe gösterdiğimiz özeni sokağımıza göstersek, bu problemleri konuşmuyor olurduk" diyor. Ülkemizdeki çöp sorunu hepimizi ilgilendiren bir konu olduğu için bu röportajımızı ilgiyle okuyacağınızı düşünüyoruz, duyarlı bir vatandaş olarak "Çöpünü çöpe at" sloganıyla vatandaşlarımızı selesseniyoruz.

■ **Ebru Hanım, çöp konusunda son derece duyarlı bir milletiz. Örneğin; Kordon'da o güzeline çimlerin üstünün çekirdek kabuklarıyla örtüldüğünü görmek her duyarlı vatandaş gibi beni de çok üzüyor. Çöpüne Sahip Çık Vakfı'nın vizyonu ve çalışmalarından bahsedermisiniz?**
E.D. Toplumda hem bir farkındalık hem de bir davranış değişikliği yaratmak amacıyla yola çıktık. Özellikle, insanların çöpi sokağa; doğaya değil, doğru yere atmalarını sağlamak istiyoruz. Tabii çöpün doğru yere atılmasını bir geri dönüşüm yönü de var. Ama başlangıç noktası olarak, şu çöpün yere atılmasını durduralım diyoruz. Bu basit bir şey gibi görünmesine rağmen oldukça zor... Aslında, yaptığımız araştırmalarda gördük ki bu bir dünya problemi. Burada yaptığımız çalışmada da dünyadaki iyi örnekler paylaştık. Çok beğendiğimiz İskandinav ülkelerinde, İngiltere'de bile bu konuda birçok çalışma yapılmış. Demek o ülkelerde de bir ihtiyaç var ki böyle projeler geliştirilmiş. Fakat bizim ülkemizde bunun boyutu bir başka. Çekirdek ise, belki de bize hatta Akdeniz ülkelerine has bir problem.

ÇÖPÜNE SAHİP ÇIK VAKFI

■ **İstanbul'daki görsel yayınlarınızdan bahsedermisiniz?**
E.K. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı için çekilmiş iki kamu spotumuz var. İki tane de Vakıf için çekilmiş bulunana, toplam 4 kamu spotumuz şu an gösterimde. Bu kamu spotlarıyla en az 12 milyon kişiye ulaştığımız düşünüyoruz. Ulusal ve lokal basın-yayın ve televizyon kuruluşları bize ciddi anlamda destek oldu. Bunun yanı sıra görsel çalışmalarımız oldu. İstanbul'da 380 noktada Çöpünü Çöpe At mesajlı billboardlarımızı sergiledik.
■ **Epey kısa zamanda çok yol almışsınız...**
E.K. Evet, 2 ay gibi bir sürede, bu billboardlar ile 7 milyon kişiye ulaştık. Bu kendi kendini besleyen bir süreç, çok güzel geri dönüşler aldık. Kobilere geri döndü. "Personelim bu konuda eğitilmek istiyorum, görsel çalışmalarınızı kurum içine asabilir miyim?" diyenler oldu. Okuluna asmak isteyen öğretmenlerden gelen talepler oldu. Bizim ulaşamadığımız bazı belediyelerden talepler geldi. Örneğin Niğde ve Hatay'da bu şekilde görsel çalışmalarımız sergiledi. Ayrıca, İstanbul şehir hatları vapurlarıyla işbirliğimiz oldu; vapurlar ve iskelelerde başka bir görsel çalışma ile duyarlılığı artırmaya çalışacağız. Önümüzdeki günlerde ülkemizin çeşitli yerlerinde belediyelerle de görsel çalışmalarımızı yaygınlaştıracacağız. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve diğer belediyelerin de bu konuda çok hassas olduklarını biliyoruz. Buna benzer projeleri İzmir'de de hayata geçirmek istiyoruz.

Utacaklarına isyan ediyorlar

■ "Çöpünüzü çöpe atın" diyerek insanları uyardığımız tepki aldığımız oluyor. İnsan ne yapacağım bilmiyor!
E.D. Evet, aslında pek çoğumuz çöpün yere atıldığını gördüğümüzde gidip uyararak istiyoruz. Ama bazen çok sert tepkilerle karşılaşabiliyoruz. Çöpi yere atan da baş kaldıracığına, utanır hale gelse çöp sorunu kalmaz. Uyan yaptığımızda ofekli reaksiyonlar alabiliyoruz hatta insanın dayak yemekten korkuyor!
■ **Açıkçası ben de bundan korkuyorum!**
E.K. "Verdiğim veriyorum belediye toplasın" yaklaşım da yaygın. Ama araştırdığımızda bunun kamu bütçesinden de büyük bir kayıp olduğunu görüyoruz. Türkiye'de yerel yönetimler, çevreye atılan çöplerin toplanması için yılda 3 milyar TL harcıyor. Bu noktada yapılan tasarruf bize başka kazanımları da sağlayacaktır.

■ **Bir yılbaşında Viyana'daydım. Bütün şehir, sokaklarda eğlendi ve sabahın erken saatlerinde pencereden baktığımda çöp görürdüm. Bir tek çöp yoktu. Sokaklar sıhhi bir el dokunmuşçasına tertemiz, pırıl pırıldı!**
E.D. Bu iş insana saygıya dayanıyor. Trafik problemi dâhil ülkemizde pek çok sorun saygısızlıktan kaynaklanıyor. Öncelikle insanın kendisine saygısı olmalı. Güzeli, temiz bir çevrede yaşamak benim hakkım. Ben kendime saygı duyuyorsam o çevreyi temiz tutarım. Aslında biz büyüklerimizde çok saygılı bir kültürden geliyoruz ama nedense kendimize saygı göstermeyi yeterince öğreniyor muyuz?

■ **İzmir ile ilgili çalışmalarınız ne zaman başlayacak?**
E.K. İzmir Büyükşehir Belediyesi Projezler Müdürlüğü ile irtibat halindeyiz. Burada Büyükşehir ve 17 ilçe belediyeleri ile gerçekleştirdiğimiz çalıştaydan sonra en kısa zamanda görselemlerimiz İzmir'de görmeyi çok isteriz. Bir de sizin gibi duyarlı insanların da projeye katkı sağlaması için bir platform oluşturmak istiyoruz ve herkesi sosyal medya hesaplarımızı takip etmeye davet ediyoruz.

Bu insanlar evlerinde çöpi yere mi atıyor?

■ **İnanın, hep merak ederim evimde çekirdek yiyenler çöplerini yere mi atıyorlar?**
E.D. Biz aslında çok temiz bir milletiz. Evimizi çok temiz tutarız. Evimizdeki temizliğe gösterdiğimiz özeni sokağımıza göstersek, bu problemleri konuşmuyor oluruz. Ama sahiplenmemek ve bilinçlenmemek sonucu, gerçekten bizim sokağımızda, çevremizde, piknik sonrası doğada ciddi boyutta bir kirlilik problemi var. Toplumumuzun pek çok kesiminin de şikâyetçi olduğu bir durum bu. Neler yapılabilir diye baktığımızda tabii ki eğitim bunlar içinde çok önemli bir yer alıyor. Yeni nesil çocuklar çok şanslılar. Bu konuda pek çok okula ciddi bir bilinçlendirme çalışması yapıyor. Ama o yeni nesillerin büyümesini beklemeyen, biz tüm toplumda ne gibi eğitimsel faaliyetlerle bu konuda yol kat edebiliriz bunun üzerine çalışmak istiyoruz. Aynı zamanda teşvik ve ceza da her zaman efektif bir çözümdür. İkisinin de yer alması gerektiğini yurt dışında araştırdığımız örneklerle de gördük. Bunun yanında özendirme, etikleme... Burada sanatçı dostlarımızı çok rol düşücek. Onlardan bir gönüllü ağ kurup, onların da desteğiyle bu etikleme çalışmasını yaparız diye düşünüyoruz.

swissôtel BÜYÜK EFES
İZMİR
buluşmaları
gguslu@gmail.com